

ŚOR: użytkownik profesjonalny a nieprofesjonalny

Autor: dr hab. Ewa Matyjaszczyk

Data: 16 stycznia 2018

Już od wielu lat w Polsce i innych krajach europejskich, osoby chcące nabyć i stosować środki ochrony roślin sklasyfikowane jako toksyczne albo bardzo toksyczne, musiały ukończyć odpowiednie szkolenie. Czym różni się użytkownik profesjonalny od nieprofesjonalnego?

Szkolenia były w interesie zarówno samego użytkownika, jak i bezpieczeństwa środowiska, ponieważ istotne jest, aby preparaty potencjalnie niebezpieczne były transportowane, przechowywane i stosowane prawidłowo, czyli wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednią wiedzę na ten temat. Ostatnio przepisy uległy pewnym zmianom: możliwość nabycia środków ochrony roślin przez użytkowników amatorskich została jeszcze bardziej ograniczona.

Jak zmieniły się przepisy dotyczące nabywania i stosowania środków ochrony roślin?

Ogólnie można powiedzieć, że **przepisy uległy zaostrzeniu**. Wprowadzono **dalsze ograniczenia w nabywaniu środków ochrony roślin przez użytkowników nieprofesjonalnych**, czyli amatorskich, tzn. osoby, które nie ukończyły szkolenia.

Dotychczas o tym, kto może nabyć i stosować środek, decydowała jego toksyczność. Jak już wspomnieliśmy, aby stosować środki toksyczne, należało ukończyć szkolenie, natomiast środki nietoksyczne mogła nabywać i stosować każda pełnoletnia osoba.

Dodatkowe kryterium

Ograniczenia w nabywaniu środków ochrony roślin dotyczą użytkowników nieprofesjonalnych, czyli amatorskich, tzn. osób, które nie ukończyły szkolenia.

Obecnie **wprowadzono dodatkowe kryterium**: użytkownicy nieprofesjonalni mogą nabywać tylko **środki w opakowaniach specjalnie oznaczonych jako przeznaczone do stosowania przez użytkowników nieprofesjonalnych**. W efekcie użytkownicy nieprofesjonalni będą mogli zakupić środki tylko w małych opakowaniach. Duże opakowania środków (nawet tych nietoksycznych) będą zarezerwowane dla użytkowników profesjonalnych. W praktyce oznacza to wzrost cen dla użytkowników nieprofesjonalnych. Naturalne jest bowiem, że niezależnie od tego, co kupujemy – czy jest to proszek do prania, środek ochrony roślin, czy też farba – kupując duże opakowanie płacimy za jednostkę produktu (np. 100 g albo 100 ml produktu) mniej, niż kupując małe opakowanie.

Użytkownik profesjonalny – kim jest?

Zgodnie z definicjami przepisów:

Użytkownik profesjonalny oznacza każdą osobę, która stosuje pestycydy w toku swej działalności zawodowej, w tym operatorów, techników, pracowników i osoby samozatrudnione, zarówno w sektorze rolnym, jak i w innych sektorach.

Użytkownik nieprofesjonalny, inaczej amatorski, to każdy użytkownik środków ochrony roślin, który nie jest użytkownikiem profesjonalnym.

Użytkownik profesjonalny środków ochrony roślin to zatem każda osoba stosująca je zawodowo. **Do użytkowników nieprofesjonalnych zaliczamy np. działkowców, a także osoby stosujące środki ochrony roślin w domu czy na balkonie**. Środki ochrony roślin sprzedawane w małych opakowaniach w sklepach ogrodniczych lub wielkopowierzchniowych marketach przeznaczone są na ogół dla użytkowników nieprofesjonalnych.

Użytkownik profesjonalny oznacza każdą osobę, która stosuje pestycydy w toku swej działalności zawodowej.

Przykład

W przypadku wątpliwości, czy dany rolnik jest użytkownikiem profesjonalnym czy nie, warto posłużyć się przykładem.

Przyjmijmy przykład właściciela domu z dużym ogrodem wielkości 1,5 ha:

Przykład A. Domownicy pracują poza rolnictwem, teren przy domu wykorzystywany jest rekreacyjnie, a owoce z drzew na potrzeby domowników. Pielęgnację zieleni przydomowej, wraz z niezbędnymi zabiegami ochrony roślin, wykonuje wynajęta firma.

O tym, czy ktoś jest użytkownikiem profesjonalnym środków ochrony roślin czy nie, nie decyduje areal gospodarstwa, ale wykonywane czynności.

Przykład B. Domownicy są emerytami, wykorzystują niewielką część własnej ziemi jako ogródek warzywny i niewielki sad, a 1 ha pod uprawę zboża dla drobiu. Zabiegi uprawowe oraz ochrony roślin na tym 1 ha wykonuje odpłatnie sąsiad posiadający gospodarstwo rolne. Swojego ogródka oraz sadu właściciele starają się nie chronić chemicznie, a jeżeli ochrona chemiczna jest niezbędna, stosują środki w niewielkich opakowaniach przeznaczone dla działkowców.

Przykład C. Na powierzchni 1,5 ha przy domu postawione są szklarnie, w których produkuje się warzywa. Właściciel wykonuje zabiegi uprawowe oraz ochrony roślin samodzielnie.

W przykładach A i B właściciel nie jest użytkownikiem profesjonalnym środków ochrony roślin, w przykładzie C jest. Pamiętajmy zatem, że **o tym, czy ktoś jest użytkownikiem profesjonalnym środków ochrony roślin czy nie, nie decyduje areal gospodarstwa, ale wykonywane czynności.** Jeżeli działkowiec chciałby nabywać środki ochrony roślin w opakowaniach dla użytkowników profesjonalnych (i w nieco niższej cenie) i np. wykonywać usługowo zabiegi ochrony roślin sąsiadom – ma do tego pełne prawo, musi jednak ukończyć odpowiednie szkolenie.